

## **Starea copilului în România: Unul din doi copii e supus unei forme de abuz și unul din trei copii se află în risc de sărăcie și excluziune socială**

**Salvați Copiii cere Parlamentului și Guvernului României  
măsuri urgente pentru 10 probleme majore cu care se confruntă copiii în România**

**București, 1 iunie 2021: În România, 1 copil din 2 este afectat de analfabetism funcțional, este supus unei forme de violență fizică, emoțională și sexuală, 1 copil din 3 trăiește în risc de sărăcie și excluziune socială, 6 copii dintr-o mie mor înainte de a împlini un an de viață, 750 de fete sub 15 ani devin mame anual, cel puțin 100.000 de copii trăiesc fără ambii părinți sau fără unul dintre ei, celor 78.000 de copii cu dizabilități nu li se asigură condițiile necesare integrării socio-educative, iar participarea copiilor la decizii care-i privesc nu reprezintă o preocupare a societății de astăzi.**

Organizația Salvați Copiii România solicită reprezentanților autorităților să oprească starea de neconstituționalitate în care s-au adâncit an de an programele politice ale partidelor, legile bugetului de stat și deciziile privind alocările bugetare locale, a căror fundamentare strategică și aplicativă nu a avut în vedere principiul constituțional al asigurării unui „regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor copilului” (art. 49 al. 2).

### **1. Sărăcia familiilor și comunităților în care trăiesc copii**

România continuă să fie statul membru al Uniunii Europene cu cel mai mare nivel al riscului de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor, 35,8% dintre aceștia, adică 1,2 milioane de copii, mai mult decât adulții (30.2%)<sup>1</sup>, fiind afectați de lipsa de venituri ale familiei care să asigure supraviețuirea sau un trai decent, de izolarea socială și educațională în care trăiesc, de lipsa de acces la nutriție în acord cu vârsta și nevoile biologice ale copilului și la servicii socio-educative și de sănătate de calitate.

România rămâne o țară a șanselor inegale, în condițiile în care acest risc al sărăciei variază de la 14,5% în marile orașe la 27,8% în orașele mici și suburbii și atinge un îngrijorător nivel de 44,3% în mediul rural. E de așteptat ca, în cursul anului 2020 afectat de pandemia de COVID-19, aceste date să

---

<sup>1</sup> Eurostat, 2019.

înregistreze o creștere în ceea ce privește numărul de copii captivi ai lipsei acute de oportunități de dezvoltare.

Datele comparative al UE<sup>2</sup> ne arată că, la nivelul populației generale din țara noastră, procentul gospodăriilor care nu își permit măcar o dată la două zile o masă cu carne/pește sau alt tip echivalent de proteine ajungea la 14,2% (media UE fiind de 6,7%). Aceeași sursă ne arată că 26,5% dintre copiii României cresc în locuințe care nu au toalete în interiorul casei, media la nivelul UE fiind de doar 1,8%.

## **2. Educație echitabilă și de calitate pentru toți copiii**

În ianuarie 2020, peste 275.000 de copii cu vârsta învățământului obligatoriu (7-17 ani) nu mergeau la școală, iar, pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, rata abandonului școlar pentru anul 2018/2019 a fost de 2,1%, ceea ce înseamnă aproximativ 35.300 de elevi, indicatorul fiind în creștere față de anii anteriori.<sup>3</sup> Părăsirea timpurie a școlii<sup>4</sup> reflectă incapacitatea sistemului de readucere la școală a copiilor, România înregistrând un procent de 15,3% al tinerilor între 18-24 de ani care au finalizat doar 8 clase sau mai puțin, deși țintă fixată de România, în 2010, a fost de reducere a fenomenului la 11,3%, până la sfârșitul acestui an.

41% dintre elevii români din sistemul educațional se plasează în aria analfabetismului funcțional, conform evaluării internaționale PISA.<sup>5</sup> De asemenea, scorurile la matematică și științe au fost mai slabe decât în toate celelalte 5 evaluări la care a participat România în perioada 2000-2015: 46,6% și, respectiv, 43,9% au mari dificultăți în realizarea de calcule matematice simple, iar cunoștințele lor generale despre societate, oameni și univers sunt foarte limitate.

Problemele structurale semnalate de Salvați Copiii în comunicarea cu Ministerul Educației, care împiedică obținerea a ceea ce numim educație echitabilă și de calitate, sunt următoarele patru:

- Disparitățile uriașe în calitatea actului educațional, ușor de constatat de la o școală la alta sau între cadrele didactice ale aceleiași școli. Această stare de fapt, tolerată încă din anii regimului comunist, s-a acutizat în special între mediul rural și urban mic, pe de o parte, și orașele mari, dar putem regăsi diferențe uriașe de calitate a infrastructurii și a competenței personalului didactic inclusiv în orașele

<sup>2</sup> Ancheta privind condițiile de viață ale populației (Eurostat, date pentru 2019)

<sup>3</sup> Ministerul Educației, Raport privind starea învățământului preuniversitar din România, 2019 – 2020.

<sup>4</sup> Părăsirea timpurie a școlii (PTȘ) este definită în România ca procentul tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 de ani care au finalizat cel mult nivelul secundar inferior (echivalentul clasei a opta) și care nu mai urmează nicio altă formă de școlarizare sau formare profesională.

<sup>5</sup> Deși au putut citi un text, copiii nu au înțeles ce au citit, ceea ce corespunde nivelului 1 de performanță. Vezi PISA 2018 Results : [https://www.oecd.org/pisa/Combined\\_Executive\\_Summaries\\_PISA\\_2018.pdf](https://www.oecd.org/pisa/Combined_Executive_Summaries_PISA_2018.pdf)

prosperă din punct de vedere economic.

- Absența evaluării periodice a nevoilor sistemului educațional și, pe cale de consecință, finanțarea lamentabilă a sistemului de educație, mai ales în ceea ce privește infrastructura, bunurile și serviciile destinate copiilor. Deși Legea 1/2011 privind educația națională prevede, în mod imperativ, în art. 8, că ”Pentru finanțarea educației naționale se alocă anual din bugetul de stat și din bugetele autorităților publice locale minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv”, acest deziderat a fost anual blocat, invocându-se argumente de natură politică sau economică, în detrimentul obligației fundamentale de asigurare a respectării dreptului la educație de calitate al copiilor.
- Absența politicilor integrate (familie – școală – servicii sociale – transferuri sociale) și a măsurilor concrete de asigurare a echității în participarea școlară a copiilor. Colaborarea interinstituțională, în special în comunitățile medii și mici, între școală și serviciile socio-medice, concretizată prin programe integrate destinate copiilor și familiilor vulnerabile, reprezintă singura soluție ca impactul politicilor și măsurilor actuale să crească.
- Lipsa de participare a elevilor în procesul decizional al școlilor, în evaluarea activităților și competențelor cadrelor didactice și ignorarea sistematică a importanței pozițiilor lor cu privire la starea învățământului preuniversitar. O primă măsură ar putea consta în completarea metodologiilor de evaluare anuală a performanțelor de organizare a activităților la clasă și de comunicare pedagogică cu elevii, cu măsuri de implicare directă a elevilor în ciclurile primar, gimnazial și liceal.

### **3. Violența asupra copiilor**

Violența împotriva copiilor reprezintă un fenomen pandemic înainte de izbucnirea epidemiei de COVID-19, estimându-se că, la nivel global, 1 miliard de copii cu vârste cuprinse între 2 și 17 ani sunt supuși violenței fizice, sexuale, emoționale sau neglijenței în fiecare an.<sup>6</sup> COVID-19 amenință să accentueze riscul de violență împotriva copiilor, în special pentru cei aflați deja în risc mai mare de violență – inclusiv fete, copii săraci, copii cu dizabilități și cei în contexte fragile.

În România, deși interzise prin lege încă din anul 2004, abuzul și neglijarea continuă să fie fenomene prezente în viața copiilor. Fenomenul violenței fizice se menține la un nivel ridicat. În 2013<sup>7</sup>, 63% dintre copii afirmă că sunt bătuti acasă de către părinți, și 7% de către cadrele didactice, ca parte a

---

<sup>6</sup> Organizația Mondială a Sănătății, (2020). Violence Against Children Factsheet <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-children>

<sup>7</sup> SALVAȚI COPIII ROMÂNIA, Abuzul și neglijarea copiilor. Studiu sociologic la nivel național, București, 2013.

procesului de disciplinare, în timp ce 20% dintre părinți încă considerau pedepsele fizice drept un mijloc corect și adecvat de educare a copiilor, aplicând sistematic corecții fizice copiilor lor. Datele preliminare ale unei cercetări Salvați Copiii privind violența, ce va fi lansată în curând, indică o scădere a incidenței pedepsei corporale raportate de către copii la 45%.

Datele despre violența în familie și toleranța față de așa-numite forme ”ușoare” ale abuzului fizic relevă o subraportare cronică la nivelul sistemului de protecție a drepturilor copilului în ceea ce privește abuzul fizic (1236), abuzul emoțional (1860) ori abuzul sexual (1045). Pedepsele corporale rămân populare în alegerile părinților pentru a rezolva disputele cu copiii lor ori a corecta atitudinile sau comportamentele neacceptate ale copiilor, cu riscul escaladării spre forme de abuz ori rele tratamente.

În România, școlile se confruntă cu multiple manifestări de violență, semnificativ fiind fenomenul de bullying, de obicei asociat cu discriminarea, homofobia sau rasismul, violența fizică și verbală între elevi. Conform anchetei sociologice din 2017<sup>8</sup>, anual, 400.000 de copii sunt angrenați în forme variate de bullying/cyberbullying, 200.000 de copii sunt victime ale violenței fizice, iar alți 200.000 sunt autori ai faptelor de lovire, intimidare, amenințare. Pentru diminuarea acestui fenomen, Normele metodologice anti-bullying, adoptate în 2020, având la bază experiența Salvați Copiii, trebuie respectate cu consecvență, astfel încât în toate unitățile de învățământ să funcționeze mecanismele de prevenire, identificare și soluționare a situațiilor de bullying.

Din perspectiva protecției copiilor prin identificarea abuzurilor sexuale de către serviciile de asistență socială și serviciile medicale și sesizarea acestora către organele de urmărire penală, observăm o diferență uriașă între datele statistice cu privire la numărul mamelor minore sub 15 ani și numărul inculpaților trimiși în judecată pentru comiterea infracțiunii de act sexual cu un minor (art. 200, Cod penal).<sup>9</sup> Subraportarea fenomenului de abuz sexual este evidentă dacă ținem seama de faptul că sistemul de asistență socială și protecție a drepturilor copilului identifică sub 1.000 de cazuri anual, iar în raportul Ministerului Public se menționează că au fost trimiși în judecată 232 de inculpați pentru comiterea infracțiunii de act sexual cu un minor.<sup>10</sup>

#### **4. Asistența psihoterapeutică post-pandemie a copiilor**

---

<sup>8</sup> Salvați Copiii, Bullying-ul în rândul copiilor, 2017. <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/10/10551dfa-f0b2-4cb0-a103-08d811dc31a9.pdf>

<sup>9</sup> Institutul Național de Statistică, date prelucrate. <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

<sup>10</sup> Raportul de activitate al Ministerului Public pentru anul 2019, 16 aprilie 2020. Link: [www.shorturl.at/lnFKN](http://www.shorturl.at/lnFKN)

Studiul ” Opinia elevilor cu privire la educația on-line și efectele perioadei de izolare” realizat de Salvați Copiii în plină pandemie<sup>11</sup> a arătat că oboseala, tristețea, furia, plictiseala au fost stări resimțite des de către copii, cei mici din ciclul primar și adolescenții acuzând un impact negativ mai puternic al izolării de alți copii de vârsta lor. Patru din zece copii, în timpul utilizării Internetului, au întâmpinat probleme precum conținutul negativ, mesajele nedorite, viruși, știri false, iar unul din trei au avut neînțelegeri cu părinții legate de activitatea pe internet sau timpul petrecut on-line.

În perioada pandemiei (martie 2020 – martie 2021), centrele de consiliere ale Organizației Salvați Copiii au preluat un număr total de 678 de copii și adolescenți care au dezvoltat diferite tulburări emoționale, în proporție majoritară dezvoltate pe fondul contextului psiho-social. Analiza a pus în evidență faptul că un copil din trei s-a confruntat cu stări de anxietate și a avut nevoie de consiliere și suport psiho-emoțional, procentul crescând la peste 50% în cazul adolescenților, mergând până la consecințe extrem de grave, și anume tentative de suicid. Iar peste 90% dintre copiii care au avut nevoie de terapie psihologică în ultimul an au dezvoltat tulburări emoționale legate de contextul pandemic. De asemenea, a fost constatată o scădere generală a concentrării la orele online, precum și a abilităților și a interacțiunilor sociale. Imposibilitatea de a face activități în aer liber și de a ieși în afara casei a intensificat comportamentele de tip anxios. Absența interacțiunilor directe cu grupul de prieteni, timpul crescut petrecut în fața ecranelor, avalanșa de emoții și intensitatea trăirii acestora au afectat capacitatea de autoreglare emoțională în rândul adolescenților. În general, putem vorbi de o scădere a interesului pentru activitățile școlare. La rândul lor, părinții au trecut prin stări de epuizare psihică și emoțională. Această situație obligă autoritățile de a găsi soluții adecvate de asigurare a consilierii psihologice și psiho-pedagogice pentru toți copiii care prezintă simptomele caracteristice izolării sociale cauzate de pandemie.

## **5. Copiii cu copii**

Potrivit EUROSTAT, aproape un sfert (23%) dintre mamele sub 18 ani din Uniunea Europeană trăiesc în România, țara care ocupă primul loc la acest capitol, în rândul statelor membre și locul doi, după Bulgaria, la numărul de mame adolescente. Din totalul nașterilor în 2019 (199.720 nașteri), 749 de nașteri provin de la mame cu vârsta sub 15 ani și 17.933 de la mame cu vârsta între 15-19 ani.<sup>12</sup> Aproape 10% din totalul nașterilor din România provin de la mame adolescente.

---

<sup>11</sup> Salvați Copiii, Opinia elevilor cu privire la educația on-line și efectele perioadei de izolare, iulie 2020. <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/d3/d376f652-4ed3-43cc-8947-347265fe6e7e.pdf>

<sup>12</sup> Date definitive pentru anul 2019, Institutul Național de Statistică, februarie 2021.

Îngrijorător este faptul că, din 749 de mame cu vârsta sub 15 ani, 720 se află la prima naștere, iar 29 de fete cu vârsta sub 15 ani se află la a doua naștere. De asemenea, din 17.933 mame cu vârsta între 15-19 ani, 13.291 se află la prima naștere, 3.851 se află la a doua naștere, 710 la a treia naștere, 70 la a patra naștere și 11 adolescente cu vârsta sub 19 ani se află la a 5-a naștere. (INS, februarie 2021).

Fenomenul mamelor minore, care plasează România pe primele locuri din Europa, este unul complex, ale cărui consecințe afectează atât mama, cât și copilul. Analiza privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate a gravidelor, copiilor și mamelor cu copii sub 5 ani din mediul rural, realizată în 2020 de Salvați Copiii sub forma unei anchete sociologice în comunitățile rurale, relevă faptul că există o corelație directă între vârsta precoce a mamei, care înseamnă și o dezvoltare emoțională, dar și socială, încă incomplete, și lipsa accesului la educație sanitară și la servicii medicale constante.

Educația pentru sănătatea sexuală și a reproducerii constituie cel mai ignorat aspect al protecției și educației în rândul copiilor, rata nașterilor înregistrate în rândul adolescentelor între 15 și 19 ani păstrând un nivel în măsură să provoace o mare îngrijorare. România înregistrează 33,7 nașteri la 1.000 de adolescente (media europeană fiind de 11 nașteri la 1.000 de adolescente).<sup>13</sup> În Europa, doar două state prezintă o situație mai gravă: Bulgaria și Georgia, cu valori de 40,3, respectiv 47,13 de nașteri, țări în care educația pentru sănătate sexuală este descurajată sistematic. România se confruntă cu un număr mai mare de nașteri în adolescență decât state precum Rwanda (26,8), Trinidad Tabago (31), Uzbekistan (16,7), Albania (20,7), Bahamas (28), Botswana (31,7), Burundi (27,4), Mauritius (26,9), Djibouti (19,4), India (24,5), Tunisia (7,6) sau Algeria (10,4). În acest context, se impune elaborarea și implementarea de îndată a unui plan de acțiune în acest domeniu, ce trebuie considerat urgență națională pentru autoritățile publice centrale și locale (Global Childhood Report 2019).

## **6. Protecția copiilor cu părinți plecați în străinătate**

În România, conform statisticilor oficiale, 75.136 de copii au părinții plecați la muncă în străinătate<sup>14</sup>, din care 22.662 sunt complet lipsiți de îngrijirea părinților, având ambii părinți plecați peste hotare sau provenind din familii în care părintele unic susținător este plecat. Datele obținute de Ministerul Educației de la unități școlare au indicat cifre mult mai mari decât cele ale ANDPDCA, chiar dacă nici acestea nu sunt complete.<sup>15</sup>

<sup>13</sup> Save the Children, The many faces of exclusion, 2018.

<sup>14</sup> Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, decembrie 2020.

<sup>15</sup> Datele colectate de ME surprind doar numărul copiilor integrați în sistemul de învățământ (preșcolari și școlari cu vârsta între 3-17 ani), neincluzând copiii de vârstă antepreșcolară și pe cei neînscrși la școală/în abandon școlar.

Perioada pandemiei a accentuat dificultățile emoționale, sociale și educaționale cu care se confruntă copiii rămași acasă, anxietatea resimțită de părinții aflați la distanță și problemele de comunicare cu copiii; persoanele în grija cărora au rămas copiii întâmpină mari dificultăți în creșterea acestora, gestionarea situațiilor problematice ivite și prevenirea înstrăinării și izolării sociale a copiilor. Totodată, în lipsa delegării temporare a autorității parentale, procedură necesară în situația plecării în străinătate a ambilor părinți sau a părintelui unic susținător, copiii sunt privați de cele mai elementare drepturi, cum ar fi cel de a beneficia de asistență medicală corespunzătoare sau de a se înscrie la școală.

## **7. Natalitatea și mortalitatea infantilă**

Institutul național de Statistică atrage atenția, în ultimul său comunicat<sup>16</sup>, asupra ratei de natalitate aflate într-o continuă scădere, numărul născuților vii înregistrați în România fiind de 178.600 de copii, cel mai mic număr din 1930 până în prezent. Măsurile fiscale de încurajare a natalității nu vor avea impactul scontat, atâta vreme cât serviciile de educație timpurie (creșe), unitățile preșcolare și centrele de zi nu vor fi multiplicare, astfel încât să obținem o acoperire teritorială a acestora.

România se menține printre primele locuri în Uniunea Europeană, cu o rată a mortalității infantile de 5,8 la 1.000 de copii născuți vii în 2019 (INS, februarie 2021), cauza principală fiind nașterile premature.

De asemenea, țara noastră se confruntă cu o incapacitate gravă de a răspunde nevoilor de îngrijire neonatală: deși necesarul ar fi de 600 de locuri în terapia intensivă neonatală (30 de locuri la un milion de locuitori), sunt asigurate doar aproximativ 300 de locuri, reprezentând așadar 50% din capacitatea de a îngriji nou-născuții prematuri. Aparatura medicală precară, acolo unde nu e chiar insuficientă, pune maternitățile din România în situații dificile.

Principale cauze ale mortalității copiilor de până în patru ani sunt leziunile traumatice (o rată de 8,7 la 100.000 de locuitori), afecțiunile aparatului respirator (7,3 la 100.000 de locuitori), tumorile (4,3 la 100.000 de locuitori) și malformațiile congenitale (2,9 la 100.000 de locuitori), potrivit Institutului Național de Sănătate Publică (INSP) pentru anul 2019. Criza creată de COVID-19 a acutizat și mai mult sistemul medical românesc destinat îngrijirii copiilor.

## **8. Protecția copiilor instituționalizați**

---

<sup>16</sup> INS, Comunicat de presă, 1 iunie – Ziua Internațională a Copilului, 31 mai 2021. Link: [https://insse.ro/cms/sites/default/files/com\\_presa/com\\_pdf/comunicat\\_1iunie\\_2021\\_0.pdf](https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/comunicat_1iunie_2021_0.pdf)

La sfârșitul anului 2020, se aflau în sistemul de protecție specială 34.070 de copii, din care 13.961 în servicii de tip rezidențial împărțite în centre rezidențiale și apartamente de tip familial și 17.803 în servicii de tip familial (la asistenți maternali, la rude ori la alte familii/persoane).

Copiii aflați în centrele rezidențiale nu se pot bucura deplin de o viață de familie și nu pot căpăta abilități de viață independentă absolut necesare la ieșirea din sistem la vârsta majoratului sau mai târziu. Actele de violență între îngrijitori și copii sau între copii, prescrierea abuzivă a substanțelor psihotrope pentru copiii din centrele rezidențiale, aspecte semnalate în mass-media sau prin rapoarte speciale<sup>17</sup>, arată faptul că sunt necesare măsuri legislative suplimentare și o selecție atentă a personalului de îngrijire cu evaluări și formări continue.

O măsură aflată într-o permanentă dezbatere publică este optimizarea procesului de adopție pentru a reduce creșterea în timp a numărului de copii etichetați "greu adoptabili". Copiii adoptați anual reprezintă aproximativ 2-3% din totalul copiilor aflați în centrele rezidențiale ori cu măsură de plasament.

## **9. Integrarea în sistemul educațional a copiilor cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale**

Conform Diagnozei situației persoanelor cu dizabilități în România<sup>18</sup>, în România, nu toți copiii cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale (CES) sunt integrați în învățământul de masă. La nivelul anului școlar 2018-2019, erau 66.274 de copii cu CES, ceea ce reprezintă 2,3% din populația școlară, iar datele statistice ale ANDPDCA indică un număr de copii încadrați în grad de handicap (ușor, mediu, accentuat sau grav) de 78.272 de copii. Analizele calitative indică un număr mai mare de copii care ar avea nevoie de asistență specializată în școlile de masă. De asemenea, accesibilitatea în unitățile școlare reprezintă o problemă nerezolvată, doar 1 școală din 5 având o rampă specială corespunzătoare, iar intrările accesibile au fost amenajate în numai 15% dintre școlile gimnaziale. Pregătirea cadrelor didactice în ceea ce privește aplicarea unor pedagogii speciale este considerată superficială. Deși caracterul incluziv al școlilor este un principiu fundamental al legislației privind educația, fiind interzisă orice formă de segregare, percepțiile negative se mențin la toate categoriile de vârstă, o situație des

---

<sup>17</sup> Avocatul Poporului, RAPORT SPECIAL privind rezultatul investigațiilor făcute de către Avocatul Poporului în legătură cu prescrierea substanțelor psihotrope pentru copiii din centrele de tip rezidențial, 2019; RAPORT ANUAL privind activitatea domeniului pentru prevenirea torturii în locurile de detenție – sinteză – 2015. [https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/07/raport\\_special\\_2019\\_1.pdf](https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/07/raport_special_2019_1.pdf) ; [https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/09/raport\\_anual\\_mnp\\_2015\\_sinteza.pdf](https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/09/raport_anual_mnp_2015_sinteza.pdf)

Vlad Alexandrescu, Copiii lui Irod. Raport moral asupra copiilor lasati in grija statului, 2019.

<sup>18</sup> Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Banca Mondială, Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România, 2020. <http://andpdca.gov.ro/w/wp-content/uploads/2020/12/Diagnoza-situatiei-persoanelor-cu-dizabilitati-in-Romania-2020-RO.pdf>



întâlnită fiind refuzul grădinițelor de a accepta copii cu CES și/sau cu dizabilități, motivând că nu au infrastructura adecvată și personalul pregătit și că nu există o obligație legală în acest sens.

## **10. Participarea copiilor în procesele decizionale care-i privesc în mod direct**

Asociațiile și consiliile elevilor au solicitat, de-a lungul anilor, implicarea lor în procesele decizionale, prin asigurarea participării lor în consiliile de administrație ale unităților de învățământ. Legea educației naționale nr. 1/2010 permite participarea, din cota rezervată părinților, a unui singur elev, și cu condiția ca acesta să fi împlinit 18 ani, legitimitatea consiliilor de administrație convocate de unitățile școlare din România putând fi considerată îndoielnică și nesincronizată cu principiul fundamental al participării copiilor.

O altă componentă a participării copiilor în viața școlii este definită de delegarea de reprezentanți de către Consiliul Școlar al Elevilor, în comisia de evaluare și asigurare a calității, comisia de prevenire și combatere a violenței. Salvați Copiii constată o practică a numirii simbolice în aceste funcții de reprezentare, care nu încurajează consultarea reală a elevilor de către membrii comisiilor și a elevilor, asupra fenomenelor precum violența, bullying-ul care au o influență puternică în sensul creării unui climat școlar negativ.

În ceea ce privește implicarea copiilor în viața comunității, conform legislației actuale, nu există obligativitatea înființării unor structuri consultative ale copiilor. Autoritățile locale au făcut eforturi sporadice de înființare a unor structuri de consultare a tinerilor, omițând dreptul la participare a copiilor, prevăzut în Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, a cărei semnatară este și România. Pentru a-și respecta angajamentele promise, Salvați Copiii consideră oportună înființarea unui Consiliu Consultativ pentru copii și tineri, care să aibă rol consultativ pentru Consiliul Local, întărind dialogul structurat între administrația locală și copii, în ceea ce privește elaborarea aplicării politicilor publice în domeniul participării copiilor în viața comunității. Astfel, ar fi încurajată implementarea bugetară participativă, prin care copiii să aleagă proiecte finanțate din bugetul local și să implementeze ideile și inițiativele, într-un proces deschis, incluziv și transparent care îi încurajează să se implice în stabilirea priorităților de cheltuire a banilor din bugetul local.

## **Addendum**

### **Garanția pentru Copil – instrument european esențial pentru copiii din România**

Considerăm că implementarea în România a viitoarei Garanții pentru Copil, un instrument al Uniunii Europene care are drept scop prevenirea și combaterea excluziunii sociale în rândul copiilor, va constitui direcția esențială de garantare a serviciilor esențiale copiilor vulnerabili. După adoptarea Garanției, preconizată a avea loc în această lună, Parlamentul și Guvernul României vor fi obligate să adopte măsuri concrete pentru asigurarea -accesul eficace și gratuit la servicii medicale și de educație de calitate, la îngrijire pe perioada copilăriei timpurii, cel puțin o masă sănătoasă în fiecare zi de școală pentru toți copiii, la locuire adecvată și la o nutriție corespunzătoare. În acest cadru, instituțiile europene consideră că cele mai vulnerabile categorii de copii sunt copiii fără adăpost ori expuși deprivării locative severe, copiii cu dizabilități, copiii afectați de migrație, copiii care aparțin unei minorități etnice, copiii din instituțiile de protecție și copiii care aparțin familiilor expuse unor factori de risc care pot conduce la excluziune socială (familii monoparentale, familii cu membri cu probleme de sănătate mintală ori boli cronice, familii cu violență domestică, familii cu un părinte privat de libertate, familii cu copii care au la rândul lor copii).

---

Pentru mai multe informații, persoana de contact: George Roman, Director Advocacy – george.roman@salvaticopiii.ro, tel. 0722605904.

---

#### **Despre Organizația Salvați Copiii:**

De 31 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societatea și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața

acestora. Peste 2.570.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.